

A ALTININ TÜRKİYE'DEKİ YAKIN GELECEĞİ

Nevzat KARABALIK
Jeoloji Yüksek Mühendisi
MTA Genel Müdürlüğü
Maden Tetkik ve Arama Dairesi

Kıbrıs'ta madenli toprakların tarihinde altın madenciliğinin önemli bir yeri olduğu bilinmektedir. Yüzyıllardır "Altın" bugün "Tarih tekerrürden ibadadır," sözünü doğrularcasına, Anadolu'da tekrar altın madenciliği gündeme gelmektedir. Türkiye'de bugüne kadar mineralizasyonlar-zuhurlar bazında konu edilen altın bulgularından, belki de yakın bir gelecekte Türkiye'deki altın yataklarında şeklinde sez edilebilecektir...

Günümüzde gelişen teknolojiler ışığında tüm dünyada düşük tenörlü altın yatakları önem kazanmış ve aramalara hız verilmiştir. Türkiye'de jeolojik yapısı nedeniyle, altın aramalarının yoğunlaştığı ülkelerden biri konumuna gelmiş, yerli ve yabancı birçok şirketin arama çalışmalarına sahne sürmekte olup, olumlu sonuçlar elde edildiği bilinmektedir.

Türkiye'de bugüne kadar, baz metal yataklarından yan ürün olarak elde edilen altın üretimini bir tarafa bırakırsak, bir altın yatağından doğrudan altın üretimi henüz yoktur. Ancak, son yıllardaki arama çalışmalarıyla ortaya çıkan altın cevherleşmelerinden birkaçının işletilebilirliği gündemdedir. Bu önemli altın sahalarından bazıları ve bugün için bilinen tenör-rezerv durumları aşağıdadır;

İzmir-Bergama-Ovacık sahası: 9 gr/ton altın, 11 gr/ton gümüş tenörü, 2.980.000 ton toplam rezerv,

Balıkesir-Havran-Küçükdere Sahası: 5 gr/ton altın, 11,8 gr/ton gümüş tenörü, 1.500.000 ton görünür rezerv.

Gümüşhane-Mescitli (Mastra) sahası: 8 gr/ton altın tenörlü,

1.144.000 ton toplam rezerv.

Artvin-Kafkasör (Cerattepe) sahası: 5,2 gr/ton altın, 200 gr/ton gümüş tenörlü, 1.600.000 ton toplam rezerv, baz metal cevherleşmesi ile ilişkili, 1,8 gr/ton altın, 23,9 gr/ton gümüş tenörlü, 3.800.000 ton toplam rezerv, ve yine baz metal cevherleşmesi ile ilişkili 1,3 gr/ton altın, 2,2 gr/ton gümüş tenörlü, 1.200.000 ton toplam rezerv.

Çanakkale-Madendağ (Akbaba) sahası: 1,25 gr/ton altın tenörlü, 8.000.000 ton görünür rezerv.

Eskişehir-Sivrihisar-Kaymaz sahası: 6,5 gr/ton altın, 5,3 gr/ton gümüş tenörlü, 950.000 ton görünür rezerv.

Yukarıda işletilebilirlikleri gündemde olan altın sahalarından başka, altın bulgularının saptandığı diğer bazı sahalarda da söz konusudur, Örneğin, Ankara-Çubuk-Gıcık Köyü, İzmir-Seferhisar-Efemçykuru, Cümüşhane-Olucak ve Doğu Karadeniz'deki Taç, Çorak, Saray, Siyle, Akasar gibi sahalarda.

Avrupa'da altın üreten ülkelere Finlandiya, Fransa, Portekiz'in herbirinin yıllık altın üretimleri genelde 5 tonun altında, İspanya, İsveç ve Yugoslavya'nın herbirinin yıllık altın üretimleri ise, genelde 6-7 ton civarındadır.

Ülkemizde ortaya çıkarılan altın sahalarında, yalnız Bergama-Ovacık'ın işletilmesi ile yılda 3 ton metal altın üretileceği bilinmektedir... Bunun yanı sıra, şu anda altın yataklarının işletilmesi ile ilgili belirsizliklerin giderilememesi nedeniyle, ellerindeki altın sahalarına yatırım yapmaktan çekinir durumda olan maden şirketleri, belirsizliklerin ortadan kaldırılması, teşvik edici koşullar

Altın,
Türkiye'yi
2000'li yıllara
taşıyan önemli
bir ekonomik
araç olacaktır.

ve güvenilir bir ortamın sağlanması ile yukarıda saydığımız sahaların çoğunun kısa sürede potansiyellerini ortaya çıkararak, işletilebilir olanlarında faaliyete geçebileceklerdir. Ayrıca, yeni bulgu aşamasında olan sahalarındaki çalışmalar da hızlanacak ve bunların da olumlu potansiyele sahip olanları bir an önce devreye sokulacaktır. Böylelikle, koşullar sağlanabildiği takdirde, ilk üretime geçmesi beklenen Ovacık'ın yıllık 3 ton metal altın üretimine ek olarak, onun peşi sıra gelebilecek diğer sahaların üretimleri de devreye girdiği zaman, Türkiye'nin yıllık altın üretimi, düşünülenin çok üstünde boyutlara ulaşabilecektir. Sonuçta, Türkiye altın üreten bir ülke olmanın da ötesinde, Avrupa'da altın üreten ülkeler içinde, ilk sıralarda yer alabilecektir..

Türkiye'nin ekonomik darboğazları içinde bulunduğu şu dönemde, altın sahalarından birkaçının üretime geçmeleri halinde yurt ekonomisine sağlayacakları katkı küçümsenemez. Yalnızca bugün bildiğimiz, yukarıda verilen altın sahaları 75 tondan fazla metal altın içeriğine sahiptir. İşletilebilirliği ortaya çıkarılan altın yataklarının üretime geçmesi için gerekli önlem ve denetim kriterlerinin bir an önce belirlenerek işlerlik kazandırılması halinde, yeraltında bekleyen tonlarca altın, Türkiye'yi 2000'li yıllara taşıyan önemli bir ekonomik araç olacaktır. *

Kaynaklar:
MTA, COMINCO, TÜPRAG, EUROGOLD, WORLD METAL STATISTICS-AUGUST 1993